

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Sesijas dokuments

20.3.2009

B6-0160/2009

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

Pamatojoties uz jautājumiem B6-0017/2009, 0018/2009, 0019/2009 un 0020/2009, uz ko sniedz mutisku atbildi,

ievērojot Reglamenta 108. panta 5. punktu,

iesniedza *Daniel Cohn-Bendit, Hélène Flautre, Caroline Lucas un Cem Özdemir*

Verts/ALE grupas vārdā

par pagaidu tirdzniecības nolīgumu ar Turkmenistānu

Eiropas Parlamenta rezolūcija par pagaidu tirdzniecības nolīgumu ar Turkmenistānu

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes un Komisijas lēmuma priekšlikumu (5144/1999),
 - ņemot vērā EK līguma 133. pantu un 300. panta 2. punkta pirmo daļu,
 - ņemot vērā EK līguma 300. panta 3. punkta pirmo daļu, saskaņā ar kuru Padome ir apspriedusies ar Parlamentu (C5-0338/1999),
 - ņemot vērā Reglamenta 51. pantu un 83. panta 7. punktu,
 - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas ziņojumu un Ārlietu komitejas atzinumu (A6-0085/2006),
 - ņemot vērā 2008. gada 20. februāra rezolūciju par ES stratēģiju attiecībā uz Vidusāziju¹,
 - ņemot vērā Reglamenta 108. panta 5. punktu,
- A. tā kā Eiropas Kopienas un Turkmenistānas attiecības pašlaik nosaka Eiropas Kopienas un PSRS 1989. gadā noslēgtais Nolīgums par tirdzniecību un tirdzniecisko un ekonomisko sadarbību; tā kā šajā nolīgumā nav iekļauta cilvēktiesību klauzula;
- B. tā kā Padomē pašlaik notiek Eiropas Kopienas, Eiropas Ogļu un tērauda kopienas un Eiropas Atomenerģijas kopienas, no vienas puses, un Turkmenistānas, no otras puses, 1998. gada 2. decembra Pagaidu nolīguma par tirdzniecību un ar tirdzniecību saistītiem jautājumiem (COM(1998)0617 galīgā redakcija, 98/0304 (ACC)) apstiprināšana;
- C. tā kā Partnerības un sadarbības nolīgums (PSN) ar Turkmenistānu tika parafēts 1997. gada maijā un parakstīts 1998. gadā; tā kā kopš tā laika 11 dalībvalstis ir ratificējušas PSN — Francijai, Īrijai, Apvienotajai Karalistei un Grieķijai tas vēl jāratificē — un 12 jaunās dalībvalstis to ratificēs ar vienu protokolu; tā kā Turkmenistāna ratificēja PSN 2004. gadā;
- D. tā kā PSN, kad tas tiks pilnībā ratificēts, būs noslēgts uz sākotnējo 10 gadu periodu, pēc kā to atjaunos katru gadu, ja neviena no pusēm to neizbeigs; tā kā puses var paplašināt vai grozīt PSN vai izstrādāt to sīkāk, lai ņemtu vērā jaunākos notikumus;
- E. tā kā Turkmenistānai ir būtiska loma Vidusāzijas reģionā, tāpēc ir vēlams cieša sadarbība starp to un Eiropas Savienību;
- F. tā kā stāvoklis Turkmenistānā kopš prezidenta maiņas ir uzlabojies; tā kā režīms ir paudis gatavību veikt ievērojamas reformas; tā kā būtiskas pārmaiņas joprojām ir vajadzīgas

¹ P6_TA(2008)0059.

vairākās būtiskās jomās, piemēram, attiecībā uz cilvēktiesībām, tiesiskumu, demokrātiju un personu brīvībām;

- G. tā kā ierosinātais Eiropas Kopienų un Turkmenistānas pagaidu tirdzniecības nolīgums (PTN) paredz, ka demokrātijas un cilvēktiesību ievērošana ir sadarbības nosacījums;
- H. tā kā tādēļ pagaidu nolīgumu būtu jāparaksta posmā, kad panākta atbilstība šim nosacījumam par sadarbību; tā kā Eiropas Parlamenta 2008. gada 20. februāra rezolūcijā par ES stratēģiju attiecībā uz Vidusāziju noteikti 6 kritēriji, atbilstība kuriem jāpanāk pirms var parakstīt pagaidu nolīgumu;
1. norāda, ka pēc Turkmenistānas prezidenta maiņas ir vērojama apņēmība veikt reformas būtiskās jomās; it īpaši atzinīgi vērtē Demokrātijas un cilvēktiesību valsts institūta izveidi; ņem vērā Konstitūcijas pārskatīšanas procesu, kura mērķis ir stiprināt demokrātiju, personu brīvības un tiesiskumu; turklāt norāda, ka vēlēšanu likums ir pārskatīts; atzinīgi vērtē Turkmenistānas pievienošanās tādām starptautiskām konvencijām kā Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām Otrais fakultatīvais protokols un Konvencija par sieviešu politiskajām tiesībām; atzinīgi vērtē izglītības sistēmas reformas, kuru mērķis ir paaugstināt izglītības kvalitāti un studentu līdztiesību;
 2. aicina Turkmenistānas valdību ātri virzīties demokrātijas un tiesiskuma ievērošanas virzienā; uzskata, ka atbilstības panākšanu Parlamenta noteiktajiem kritērijiem var uzskatīt par būtisku soli uz priekšu, lai veidotu pamatu cilvēka pamattiesību respektēšanai, proti, nepieciešamība atsvabināt visus politiskos ieslodzītos, visu valdības noteikto šķēršļu likvidēšana ceļošanai uz ārzemēm, neatkarīgu novērotāju, tostarp Starptautiskā Sarkanā krusta, ANO cilvēktiesību organizāciju, kā arī neatkarīgu nevalstisku organizāciju brīva piekļuve, nepieciešamība būtiski reformēt izglītības sistēmu atbilstīgi starptautiskajiem standartiem;
 3. pauž nožēlu par to, ka vairākās jomās stāvoklis joprojām ir neapmierinošs, neskatoties uz zināmiem panākumiem sarunās par brīvu piekļuvi Starptautiskā Sarkanā krusta pārstāvjiem un pasākumiem, lai uzsāktu izglītības sistēmas reformu; atzinīgi vērtē Valērija Pala atbrīvošanu 2008. gada 7. decembrī, bet uzstāj, ka jāatbrīvo visi politiskie ieslodzītie; tomēr ir nobažījies par to, ka inkriminēto nodarījumu nožēlošana vēl arvien tiek uzskatīta par priekšnoteikumu sodu atcelšanai, kuri nav noteikti pārredzama un tiesiska procesa rezultātā atbilstīgi starptautiskajiem standartiem;
 4. ir stingri pārliecināts, ka ES nolīgums ar Turkmenistānu, ja tas tiks īstenots principiem atbilstošā un konsekventā veidā, sniegs vislabākās izredzes demokrātijas, ekonomikas un sociālās situācijas nozīmīgas uzlabošanas nodrošināšanai Turkmenistānas pilsoņiem;
 5. uzskata, ka pagaidu nolīguma parakstīšanas perspektīvas ir nozīmīgs ieguldījums reformu procesa nostiprināšanā Turkmenistānā; aicina Padomi un Komisiju pilnībā izmantot šo vērā ņemamo līdzekli pirms pagaidu nolīguma parakstīšanas skaidri formulējot, kādus īpašus uzlabojumus cilvēktiesību jomā tās sagaida no Turkmenistānas valdības, un tālab pieņemt vadlīnijas, precīzi norādot laika posmu atbilstības nodrošināšanai;

6. vienlaicīgi aicina Padomi un Komisiju pienācīgi ņemt vērā Eiropas Parlamenta 2008. gada 20. februāra rezolūcijā par ES stratēģiju Vidusāzijā noteiktos kritērijus, veicot viedokļu apmaiņu ar Turkmenistānas valdību attiecībā uz pagaidu nolīguma perspektīvām;
7. aicina Padomi un Komisiju iekļaut pagaidu sadarbības nolīgumā apspriešanas mehānismu saistībā ar cilvēktiesību klauzulu, tostarp precīzi formulējot, kas cilvēktiesību klauzulas darbība tiek apturēta; prasa Padomei attiecīgi rīkoties, ja Eiropas Parlaments iesniedz pieprasījumu apturēt šo nolīgumu;
8. uzsver, ka Eiropas Savienībai jāsekmē šāda veida attīstība, jo īpaši prioritārā kārtā veicinot cilvēktiesību un demokrātijas attīstības projektus un izmantojot ES finansēšanas mehānismus; uzsver, ka valdības darbība ir rūpīgi un regulāri jāpārbauda;
9. prasa Padomei un Komisijai regulāri un pilnvērtīgi informēt Eiropas Parlamentu par cilvēktiesību situāciju Turkmenistānā;
10. aicina Padomi un Komisiju iekļaut PSN arī pārskatīšanas klauzulu; aicina PSN pārskatīšanas gadījumā apspriesties ar Eiropas Parlamentu;
11. norāda, ka, lai PSN stātos spēkā, ir jāsaņem Eiropas Parlamenta piekrišana; lai gan Eiropas Parlamenta piekrišana diemžēl nav nepieciešama attiecībā uz PTN, tomēr prasa šajā rezolūcijā minētos jautājumus pilnībā ņemt vērā, citādi var būt apdraudēta Eiropas Parlamenta piekrišana attiecībā uz PSN;
12. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem un Turkmenistānas valdībai un parlamentam.